

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

GAZİANTEP ŞEHİTKAMİL BELEDİYESİ

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2020

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	11
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	12
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	12
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	13
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	14
7.	DENETİM BULGULARI	14
8.	EKLER.....	23

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Personel Yapısı Tablosu	5
Tablo 2: Şirketler ve Ortaklık Payları Tablosu	6
Tablo 3: Son 3 Yıl Bütçe Giderleri Tablosu	6
Tablo 4: Son 3 Yıl Bütçe Gelirleri Tablosu	7
Tablo 5: 2019 Yılı Gider Bütçe Gerçekleşmeleri Tablosu	8
Tablo 6: 2019 Yılı Gelir Bütçe Gerçekleşmeleri Tablosu	8

KISALTMALAR

A.Ş. : Anonim Şirket

KDV : Katma Deęer Vergisi

KHK : Kanun Hükümünde Kararname

KMYKK: Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu

RG : Resmi Gazete

SGK : Sosyal Güvenlik Kurumu

BULGU LİSTESİ

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Ana Cadde ve Meydanlardaki İşyerlerine İlişkin Eğlence Vergisi ve İşgal Harçlarının Büyükşehir Belediyesi Tarafından Alınması
2. A Sınıfı İş Güvenliği Uzmanı Hizmeti Alım İşinin İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Getirilmiş Düzenlemelere Uygun Olmaması
3. Konutların Satış Bedelinin Tahsili Amacıyla Belediye Şirketi Personelinin Kıdem Tazminatlarının Belediye Tarafından Ödenmesi
4. Belediyeye Ait Futbol Kulübünde Antrenör Olarak Çalışan Kişilerin Kıdem Tazminatı Ödemelerinin İlgili Firmaya Rücu Edilmemesi
5. Sosyal Denge Sözleşmesinde Konusu Dışında Çeşitli Hükümlere Yer Verilmesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 127'nci maddesine göre; Mahalli idareler; il, belediye veya köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları kanunda gösterilen, seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzel kişileridir. Mahalli idarelerin kuruluş ve görevleri ile yetkileri, yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenlenmiştir.

Merkezi idare, mahalli idareler üzerinde; mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla, kanunda belirtilen esas ve usuller dairesinde idari vesayet yetkisine sahiptir.

Anayasa'da bahsedilen belediyeler üzerinde merkezi idarenin vesayet yetkisi, genel olarak İçişleri Bakanlığı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 55'inci maddesinde, belediyenin malî işlemler dışında kalan diğer idarî işlemlerinin, hukuka uygunluk ve idarenin bütünlüğü açısından İçişleri Bakanlığı tarafından denetleneceği, 1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde de, mahalli idarelerle, bunlara bağlı ve bunların kurdukları veya özel kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle kurulmuş birlik, işletme, müessese ve teşebbüslerin işlem ve hesaplarını teftiş etmek ve denetlemek, inceleme ve soruşturma yapma yetkisinin İçişleri Bakanlığına ait olduğu ifade edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 77'nci maddesine göre; malî yönetim ve kontrol sisteminin zaafa uğradığı, yolsuzluk veya kamu zararına yönelik emarelerin ortaya çıktığı durumlarda; ilgili belediye başkanının talep etmesi veya doğrudan Cumhurbaşkanının onayı üzerine İçişleri Bakanı, yetkili denetim elemanlarına, ilgili belediyenin tüm malî yönetim ve kontrol sistemlerini, malî karar ve işlemlerini mevzuata uygunluk yönünden teftiş ettirme yetkisine sahiptir.

1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile yeniden yapılandırılan ve İçişleri Bakanlığına bağlı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü yerine Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde kurulan Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğüne; Belediyelerin iş ve işlemlerine dair mevzuatla verilen görev ve hizmetleri yapmak, takip

etmek, sonuçlandırmak ve geliştirmek, belediye yatırım ve hizmetlerinin kalkınma planları ile yıllık programlara uygun şekilde yapılmasını gözetmek, belediye personelinin hizmet içi eğitimini planlamak ve uygulanmasını takip etmek, belediye teşkilat, araç ve kadro standartlarını tespit etmek gibi görevler verilmiştir. Yine belediyelerin; altyapı sistemleri ile ilgili genel planlama, programlama, fizibilite, projelendirme, işletme, finansman ihtiyacı ve yatırım önceliklerine; teknik altyapı tesislerinin mekânsal strateji planları ile çevre düzeni ve imar planlarına uygun olarak planlanmasına, projelendirilmesine ve yapılmasına ilişkin usul ve esaslar ile bu konulardaki her türlü etüt, proje, yapı ruhsatı ve yapı kullanma iznine ilişkin usul ve esasları belirlemek, kentsel dönüşüm alanı ilanı ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek, her tür ve ölçekteki çevre düzeni planlarının ve imar planlarının yapılmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek, havza veya bölge bazında çevre düzeni planlarını yapmak, yaptırmak, onaylamak ve bu planların uygulanmasını ve denetlenmesini sağlamak, atık ve kimyasalların yönetimine ilişkin hedef, politika ve ölçütlerin belirlenmesine ilişkin çalışmaları yapmak yetkisi de 1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığına verilmiştir.

Belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idarî ve malî özerkliğe sahip kamu tüzel kişisi olan Belediyelerin kuruluşu, organları, yönetimi, görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usûl ve esasları 5393 Sayılı Belediye Kanunu'nda düzenlenmiştir. Buna göre belediyeler, belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla;

- İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı,

- Coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık gibi temel hizmetler,

-Zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor orta ve yükseköğrenim öğrenci yurtları ile gıda bankacılığı gibi sosyal hizmetler,

-Yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini,

- Açıp ve işletmesi suretiyle her türlü sağlık tesisi sağlık tesisi,

- Mabetler ile kültür ve tabiat varlıkları ile tarihî dokunun ve kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânların ve işlevlerinin korunmasını ve bu amaçla bakım ve onarım

Hizmetlerini kurumun malî durumu ve hizmetin ivediliği dikkate alarak yerine getirir.

Bunun yanında, büyükşehir belediyesi kurulan illerde; hizmetlerin plânlı, programlı, etkin, verimli ve uyum içinde yürütülmesini sağlamak amacıyla 5216 Sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu uyarınca, büyükşehir belediyesi il mülki sınırları dahilinde;

-Her ölçekte nazım imar plânını yapmak, yaptırmak ve onaylayarak uygulamak,

-Büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak,

-Coğrafi ve kent bilgi sistemlerini kurmak,

-Çevrenin, tarım alanlarının ve su havzalarının korunmasını sağlamak,

-Toplu taşıma hizmetlerini yürütmek ve bu amaçla gerekli tesisleri kurmak,

-Su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmek,

-Mezarlık alanlarını tespit etmek, mezarlıklar tesis etmek, işletmek, işlettirmek, defin ile ilgili hizmetler gibi il mülki idare sınırları içinde ilçe belediyeleri ile koordinasyonu sağlanarak yürütülmesi gereken hizmetler büyükşehir belediyesinin görevleri arasında sayılmıştır.

Belediyeler; Kanun ve Kararnamelerle verilen yetkiler çerçevesinde yönetmelik çıkarmak; belediye yasakları koymak ve uygulamak, kanunlarda belirtilen cezaları vermek; gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri ile ilgili olarak kanunlarda belirtilen izin veya ruhsatı vermek; özel kanunları gereğince belediyeye ait vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarının tarh, tahakkuk ve tahsilini yapmak; vergi, resim ve harç dışındaki özel hukuk hükümlerine göre tahsili gereken doğal gaz, su, atık su ve hizmet karşılığı alacakların tahsilini yapmak veya yaptırmak gibi belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak yetki ve imtiyazlarına haizdirler.

İdari ve mali özerkliğe sahip olan Belediyeler, kanun ve kararnamelerle verilen görevlerinin icrası için kendi bütçelerini yapmaya, kanun ve kararnamelerle kendilerine tahsis edilen gelirlerini toplamaya ve yine kanunlarla belirlenen giderleri yapmaya yetkilidir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinde belediye organları; belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanı olarak sayılmıştır.

5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun 17'inci maddesinde belediye meclisinin belediyenin karar organı olduğu ve ilgili kanunda gösterilen esas ve usullere göre seçilmiş üyelerden oluştuğu; 33'üncü maddesinde belediye encümeninin belediye başkanının başkanlığında belediye meclisinin her yıl kendi üyeleri arasından bir yıl için seçeceği üç üye, malî hizmetler birim amiri ve belediye başkanının birim amirleri arasından bir yıl için seçeceği iki üye olmak üzere yedi kişiden oluştuğu; 37'inci maddesinde ise belediye başkanının, belediye idaresinin başı ve belediye tüzel kişiliğinin temsilcisi olduğu ve ilgili kanunda gösterilen esas ve usullere göre seçileceği belirtilmiştir.

Belediye teşkilâtı, norm kadroya uygun olarak yazı işleri, malî hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşur. Beldenin nüfusu, fizikî ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler oluşturulabilir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin kararıyla olur. Belediye personeli, belediye başkanı tarafından atanır. Birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulur.

5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun 49'uncu maddesinde norm kadro ilke ve standartlarının Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Devlet Personel Başkanlığı tarafından müştereken belirleneceği; belediyenin ve bağlı kuruluşlarının norm kadrolarının bu ilke ve standartlar çerçevesinde belediye meclisi kararıyla belirleneceği düzenlenmiştir.

Bu çerçevede çıkarılan Belediye ve Bağlı Kuruluşları İle Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik'le, belediyeler ve bağlı kuruluşları ile belediye ve il özel idarelerinin üye oldukları mahalli idare birliklerinde istihdam edilen memur, sözleşmeli personel, sürekli işçi ve geçici iş pozisyonlarında çalıştırılan personelle ilgili ilke ve esaslar belirlenmiştir. Yönetmelik'le belediye ve bağlı kuruluşları ile mahalli idare birlikleri, hukuki durumları ve hizmet özellikleri esas alınarak gruplanmış ve grup da kendi nüfusuna göre alt gruplarına ayrılmıştır. Belediyeler adrese dayalı nüfus sayımına göre

belirlenmiş olan norm kadro sayısına bağlı kalmak kaydıyla, memur, sözleşmeli personel, sürekli işçi ve geçici işçi statüsünde çalıştıracağı personel sayısını belirlemektedir.

696 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile 4734 sayılı Kanun ve diğer mevzuat hükümleri uyarınca personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım sözleşmeleri kapsamında yükleniciler tarafından 4.12.2017 tarihi itibarıyla çalıştırılmakta olanlardan Kararnamede yazılı şartları taşıyanları Belediye ve Bağlı Kuruluşları İle Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik’le belirlenen ilke ve esaslara tabi olmadan çalıştırılabilmektedir.

Teşkilatlanmada oluşturulan her birim, kendi faaliyet ve görev alanları ile ilgili yönetmeliklerini hazırlayarak, büyükşehir belediye meclisinin onayından geçirerek yürürlüğe koyar ve bu esaslar üzerinden faaliyetlerini sürdürür.

Belediyede çalışan memurlar 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’na tabi olup, sözleşmeli personel ise 657 sayılı Kanun’un 4/B maddesi ile 5393 sayılı Kanun’un 49’uncu maddesine göre çalıştırılabilmektedir. İşçiler 1475 ve 4857 sayılı İş Kanunlarına ve 696 sayılı KHK kapsamında çalıştırılanlar da 696 sayılı KHK ile 1475 ve 4857 sayılı İş Kanunlarına tabi olup tüm personelin sosyal güvenlik işlemleri 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca gerçekleştirilmektedir.

Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik gereği Gaziantep Şehitkamil Belediyesine ayrılan kadro sayıları ile fiilen çalışan personel sayıları aşağıdaki gibidir;

Tablo 1: Personel Yapısı Tablosu

Personel İstihdam Şekli	Norm Kadro Sayısı	Çalışan Sayısı
657(A-4 memur)	628	251
Sözleşmeli 5393/49’ncu madde		
Kadrolu İşçi	309	45
Geçici İşçi	14	14
696 Sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel		2188

Şehitkamil Belediyesinin ortağı olduğu şirketler aşağıdaki gibidir;

Tablo 2: Şirketler ve Ortaklık Payları Tablosu

Şirket	Ortaklık Payı (%)	Sermaye Tutarı (TL)
Şekabel Gıda Tic.A.Ş.	99,953	14.993.018,14

1.3. Mali Yapı

Belediyenin bütçesi, mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren Meclis Kararıdır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun (KMYKK) 12 nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahallî idareler bütçeleri de sayılmıştır. Buna göre, mahallî idare bütçesi, mahallî idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak belirtilmiştir.

Mahalli idareler bütçesi analitik bütçe sistemine uygun olarak hazırlanmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre, bütçe; gider, gelir ve finansmanın ekonomik sınıflandırması bölümlerinden oluşmaktadır. Gider bütçesi; kurumsal, fonksiyonel, finansman tipi ve ekonomik sınıflandırma olmak üzere dört bölüme ayrılır. Finansman tipi sınıflandırma tek düzeyden, diğer sınıflandırmalar dört düzeyden oluşur. Gelir bütçesi ve finansmanın ekonomik sınıflandırması cetvelleri de dört düzeyden oluşur.

Kurumun son 3 yıla ilişkin bütçe gelir/gider gerçekleştirmeleri tablosu ile 2019 yılı gelir/gider bütçe tahmini ve gerçekleşme tablolarına aşağıda yer verilmektedir.

Tablo 3: Son 3 Yıl Bütçe Giderleri Tablosu

HESAP ADI	2017 (TL)	2018 (TL)	Bir Önceki Yıla Göre Artış Oranı (%)	2019 (TL)	Bir Önceki Yıla Göre Artış Oranı (%)
PERSONEL GİDERLERİ	27.793.971,70	30.256.283,29	8,86	36.047.735,24	19,14
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	4.479.940,88	4.442.224,24	-0,84	5.328.595,47	19,95
MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	206.823.400,34	262.573.138,79	26,96	277.563.382,25	5,71
FAİZ GİDERLERİ	16.576.547,61	20.230.310,60	22,04	28.602.323,68	41,38
CARİ TRANSFERLER	7.801.391,06	10.334.423,86	32,47	8.562.878,55	-17,14

SERMAYE GİDERLERİ	156.282.640,13	236.207.362,06	51,14	65.409.338,51	-72,31
SERMAYE TRANSFERLERİ	3.007.992,53	4.691.766,43	55,98	520.922,56	-88,90
BORÇ VERME	0	0	0,00	0	0,00
TOPLAM	422.765.884,25	568.735.509,27	34,53	422.035.176,26	-25,79

Bütçe gider gerçekleştirmeleri incelendiğinde; 2019 yılı bütçe gideri gerçekleşmesi bir önceki yıla göre %25,79 azalış göstermiş 2017 yılı bütçe giderlerine yakın gerçekleşmiştir. Artış gösteren gider kalemlerine bakıldığında bir önceki yıla göre Mal ve Hizmet Alımları %5,71, Faiz Giderlerinde %41,38, Personel ve Sosyal Güvenlik Primi Giderleri sırasıyla %19,14 ve %19,95 oranında artmıştır.

Tablo 4: Son 3 Yıl Bütçe Gelirleri Tablosu

HESAP ADI	2017 (TL)	2018 (TL)	Bir Önceki Yıla Göre Artış Oran (%)	2019 (TL)	Bir Önceki Yıla Göre Artış Oran (%)
VERGİ GELİRLERİ	82.407.341,65	97.552.439,72	18,38	107.405.661,10	10,10
TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	5.886.035,55	7.149.078,63	21,46	7.829.702,22	9,52
ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR	4.221.360,70	5.550.598,22	31,49	6.909.078,01	24,47
DİĞER GELİRLER	199.118.671,00	221.330.664,19	11,16	231.365.596,01	4,53
SERMAYE GELİRLERİ	94.846.187,63	162.359.917,48	71,18	144.071.856,24	-11,26
RED VE İADELER (-)	1.374.272,30	1.619.062,06	17,81	1.746.380,97	7,86
TOPLAM	385.105.324,23	492.323.636,18	27,84	495.835.512,61	0,71

Gelir gerçekleştirmeleri incelendiğinde 2019 yılında önceki yıla göre toplam bütçe gelirleri %0,71 oranında artış göstermiştir. Gelir kalemleri içerisinde bir önceki yıla göre Alınan Bağış ve Yardımlar %24,47 oranında, Vergi Gelirleri %10,10 oranında, Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri %9,52 oranında, Diğer Gelirler %4,53 oranında artış göstermiştir.

Tablo 5: 2019 Yılı Gider Bütçe Gerçekleşmeleri Tablosu

HESAP ADI	2019 BÜTÇE TAHMİNİ	2019 GERÇEKLEŞEN GİDER	2019 GERÇEKLEŞME ORANI (%)	TOPLAM GİDERE ORANI (%)
PERSONEL GİDERLERİ	29.939.550,00	36.047.735,24	120,40	8,54
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	4.410.200,00	5.328.595,47	120,82	1,26
MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	265.918.050,00	277.563.382,25	104,38	65,77
FAİZ GİDERLERİ	5.027.800,00	28.602.323,68	568,88	6,78
CARİ TRANSFERLER	7.164.100,00	8.562.878,55	119,52	2,03
SERMAYE GİDERLERİ	209.767.300,00	65.409.338,51	31,18	15,50
SERMAYE TRANSFERLERİ	1.201.100,00	520.922,56	43,37	0,12
BORÇ VERME	100	0,00	0,00	0,00
YEDEK ÖDENEK	26.571.800,00	0,00	0,00	0,00
TOPLAM	550.000.000,00	422.035.176,26	76,73	100,00

2019 yılı gider bütçesi %76,73 oranda gerçekleşerek 422.035.176,26 TL olmuştur. Faiz Giderlerinin gerçekleşmesi %568,88 oranında olsa da toplam gerçekleşen bütçe giderlerinin %6,78'ini oluşturmuştur. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri %104,38 oranında gerçekleştirmiş toplam bütçe giderlerinin ise %65,77'sinin oluşturmuştur.

Tablo 6: 2019 Yılı Gelir Bütçe Gerçekleşmeleri Tablosu

HESAP ADI	2019 YILI TAHMİNİ BÜTÇE	2019 YILI GERÇEKLEŞEN GELİR	2019 YILI GERÇEKLEŞME ORANI	TOPLAM GELİRE ORANI
VERGİ GELİRLERİ	98.883.000,00	107.405.661,10	108,62	21,66
TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	6.492.600,00	7.829.702,22	120,59	1,58
ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL GELİRLER	3.000,00	6.909.078,01	230.302,60	1,39
DİĞER GELİRLER	180.620.400,00	231.365.596,01	128,09	46,66
SERMAYE GELİRLERİ	164.001.000,00	144.071.856,24	87,85	29,06

RED VE İADELER	0,00	1.746.380,97	0,00	0,35
TOPLAM	450.000.000,00	495.835.512,61	110,19	100,00

2019 yılı gelir bütçesi %110,19 gerçekleşerek 495.835.512,61 TL olarak gerçekleşmiştir.

Gelir kalemlerinin bakıldığında Vergi Gelirleri, Teşebbüs ve Mülkiyet gelirleri, Sermaye Gelirleri ve Diğer Gelirler toplam gerçekleşen bütçe gelirlerinin %97,38'ini oluşturmaktadır.

1.4 Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Belediyenin muhasebe kayıt sistemi, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen ve mali yıl esasına göre tutulan tahakkuk esaslı devlet muhasebesi olup kayıt işlemleri Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenerek 27.05.2016 tarih 29724 (M) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

5018 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.” denilmektedir.

Çerçeve hesap planı ile düzenlenecek mali raporların şekil, süre ve türleri Kanun'un 49 ve 80'inci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Mali rapor ve tablo kavramı, belirli bir dönemde bir kurumun mali yapısı ve yükümlülüklerine ilişkin muhasebe kayıtlarında yer alan mali bilgilerin, bir bütün olarak uygulanmakta olan mali raporlama sistemine uygun biçimde sunumunu ifade etmektedir. Mali rapor ve tabloların hazırlanmasından ve gerçeğe uygun ve doğru olarak sunulmasından kamu

idarelerinin üst yönetimleri sorumludur. Mali raporlama ile genel olarak kaynakların dağıtımı, uygulanan mali politikaların etkileri ile ileriye yönelik politika oluşturulması ve karar verilmesinde, kamu idaresinin mali durumu, performansı ve nakit akışları hakkında kullanıcılara kapsamlı bilgi sağlanır. Mali raporlamanın amacı; yöneticilere, kamuoyuna ve denetim yetkililerine bilgi sunmaktır.

Bu amacın gerçekleştirilmesi için; işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi ile birlikte muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun olarak hazırlanan mali tabloların belirlenen sürelerde yönetim ve ilgililerin bilgisine sunulması gerekmektedir.

Mali raporlama kamu idarelerinin;

- a) Kaynaklarının dağılımı ve kullanımını,
 - b) Faaliyetlerinin nasıl finanse edildiği ve nakit ihtiyacının nasıl karşılandığını,
 - c) Faaliyetlerini finanse edebilme ve sorumlulukları ile taahhütlerini yerine getirebilme yeteneğini,
 - ç) Mali durumunu ve mali durumundaki değişiklikleri,
 - d) Kendilerine sağlanan kaynakları bütçelerine uygun ve yasal şekilde kullanıp kullanmadıklarını,
 - e) Mali işlemlerinde saydam olup olmadıklarını ve hesap verilebilirliğini,
- gösterir.

Mali raporlama, bu amaçların gerçekleştirilebilmesi için; kamu idarelerinin varlıkları, yabancı kaynakları, öz kaynakları, gelirleri, giderleri ve nakit akışları hakkında bilgi verir. Kamu idarelerinin dönem içindeki faaliyetlerine ilişkin ayrıntılı bilgi sunmak amacıyla mali tablolarla birlikte açıklayıcı bilgiler de raporlanabilir. Mali raporlama kapsamında üretilen mali tabloların, kullanıcıların karşılaştırma yapabilmelerini mümkün kılmak için son üç dönemin verilerini de içermeleri ve herkes tarafından anlaşılmasını sağlayacak şekilde, açıklamaları ile birlikte hazırlanmaları esastır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap

dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bu defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere

uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kurumda yapılan incelemeler sonucunda; İç kontrol sisteminin kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi yönünde, yürürlükteki İç Kontrol mevzuatı gereklerinin yerine getirildiği tespit edilmiştir.

Maliye Bakanlığı tarafından 31.12.2005 tarihli ve 26040-3. mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayınlanan ve 01.01.2006 da yürürlüğe giren İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların “İç Kontrol Standartları” başlıklı 5’nci maddesinde; “*İç kontrol standartları, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Maliye Bakanlığı tarafından belirlenir ve yayımlanır. İdareler, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlüdür. Kanuna ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebilir.*” hükmü yer almaktadır.

Mezkûr hüküm gereği Hazine ve Maliye Bakanlığı, Kamu İdarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla gerekli standart ve temel şartları belirlemiş ve “Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği” adı altında 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazetede yayınlamıştır.

İç kontrol sistemi üst yönetici onayıyla başlatılmış olup; birim amirlerinden oluşan İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme kurulu oluşturulmuştur. Ayrıca her birimden bir personelin görevlendirilmesiyle İç Kontrol Eylem Planı Hazırlama Grubu oluşturularak toplantı düzenlenmiş ve İç Kontrol Sistemi ve Eylem Planı hakkında bilgiler verilmiştir. İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü tarafından Kamu Görevlileri Etik Sözleşmesi tüm çalışanlara imzalatılmıştır. 01.03.2013 tarihinde Yetki Devirleri Yönergesi çıkarılarak tüm personele duyurulmuştur. İç Kontrol Çalışma Ekipleri aynı zamanda Risk Belirleme Ekibi olarak da görev yapmaktadır. Risk Yönetimi kapsamında eylem planında da eylemler öngörülmüş olup; yapılan iş akış şemaları üzerinden risklerin belirlenmesine başlanılmıştır. İç denetim birimi kurulmuştur ve 1 adet iç denetçi bulunmaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Gaziantep Şehitkamil Belediyesi 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Ana Cadde ve Meydanlardaki İşyerlerine İlişkin Eğlence Vergisi ve İşgal Harçlarının Büyükşehir Belediyesi Tarafından Alınması

Kamu idaresinde ana cadde ve meydanlardaki işyerlerine ilişkin eğlence vergisi ve işgal harçlarının büyükşehir belediyesi tarafından alındığı görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 17 nci maddesinde;

"Bu Kanununun 21 inci maddesinde belirtilen ve belediye sınırları ile mücavir alanlar içinde yer alan eğlence işletmelerinin faaliyetleri Eğlence Vergisine tabidir."

Hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanun'un 19 uncu maddesinde;

"1. Ulusal bayramlar veya tarihi özellik taşıyan günler nedeniyle genel ve katma bütçeli idareler ile il özel idareleri, belediyeler, köyler ve bunların kurdukları birlikleri tarafından düzenlenen ve kazanç amacı gütmeyen tören, şenlik, müsabaka ve gösterilerle balo, temsil ve benzeri faaliyetler,

2. Genel ve katma bütçeli idareler, il özel idareleri, belediyeler ve köyler tarafından kültürel, sosyal, turistik ve ekonomik amaçlarla düzenlenen kongre, konferans, fuar, festival,

şenlik, sergi ve benzeri faaliyetler ile tertip edilen eğlenceler ve konserler.

3. Eğitim ve öğretim kuruluşları ile okul dernekleri, kamu yararına çalışan dernekler, orduvevleri, askeri gazinolar ve askeri dinlenme tesislerinde tertiplenen eğlenceler.

4. Spor Toto Teşkilat Başkanlığı tarafından düzenlenen müşterek bahis oynanması.

5.Bira, alkollü içki içilmeyen, satılmayan ve ruhsatnamelerde kahvehane, kiraathane, çayhane ve çay ocakları olduğu belirtilen yerler.”

Şeklinde istisna ve muafiyetler sayılmıştır.

Yine aynı Kanun'un 52 nci maddesinde;

“Belediye sınırları içinde bulunan aşağıdaki yerlerden herhangi birinin satış yapmak veya sair maksatlarla ve yetkili mercilerden usulüne uygun izin alınarak geçici olarak işgal edilmesi, İşgal Harcına tabidir:

1. Pazar veya panayır kurulan yerlerin, meydanların, mezat yerlerinin her türlü mal ve hayvan satıcıları tarafından işgali,

2. Yol, meydan, pazar, iskele, köprü gibi umuma ait yerlerden bir kısmının herhangi bir maksat için işgali,

3. Motorlu kara taşıtlarının park etmeleri için il trafik komisyonlarının olumlu görüşü alınarak belediyelerce şehir merkezlerinde tesis edilen ve işletilen mahallerin çalışma saatleri içinde, taşıtlar tarafından işgali (Bisiklet ve motosikletler hariç)

Yukarıda sayılan yerlerin izinsiz işgalleri mükellefiyeti kaldırmaz.”

denilmektedir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun büyükşehir belediyesinin gelirlerinin belirlendiği 23'üncü maddesinin (e) bendinde ise bu Kanun'un 7'nci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde belirtilen alanlar ile bu alanlara cephesi bulunan binalar üzerindeki her türlü ilan ve reklamların vergileri ile asma, tahsis ve bakım ücretleri büyükşehir belediyesinin gelirleri arasında sayılmıştır. Ayrıca aynı maddenin (d) bendinde, büyükşehir belediyesine bırakılan sosyal ve kültürel tesisler, spor, eğlence ve dinlenme yerleri ile yeşil sahalarda tahsil edilecek her türlü belediye vergi, resim ve harçlar büyükşehir belediyesinin gelirleri arasında sayılmış bulunmaktadır.

Buna göre, büyükşehir belediyesine bırakılan sosyal ve kültürel tesisler, eğlence ve dinlenme yerleri dışındaki yerlerden alınması gereken eğlence vergisi ve işgal harcının Şehitkamil Belediyesi tarafından tahsil edilmesi gerekmektedir.

BULGU 2: A Sınıfı İş Güvenliği Uzmanı Hizmeti Alım İşinin İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Getirilmiş Düzenlemelere Uygun Olmaması

Belediye tarafından yapılan A sınıfı iş güvenliği uzmanı hizmeti alım işinin 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile getirilmiş düzenlemelere uygun olmadığı tespit edilmiştir.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 6'ncı maddesinde; *“(1) Mesleki risklerin önlenmesi ve bu risklerden korunulmasına yönelik çalışmaları da kapsayacak, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin sunulması için işveren; a) Çalışanları arasından iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve on ve daha fazla çalışanı olan çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde diğer sağlık personeli görevlendirir. Çalışanları arasında belirlenen niteliklere sahip personel bulunmaması hâlinde, bu hizmetin tamamını veya bir kısmını ortak sağlık ve güvenlik birimlerinden hizmet alarak yerine getirebilir. Ancak belirlenen niteliklere ve gerekli belgeye sahip olması hâlinde, tehlike sınıfı ve çalışan sayısı dikkate alınarak, bu hizmetin yerine getirilmesini kendisi üstlenebilir.”*

8'inci maddesinde *“(7) Kamu kurum ve kuruluşlarında ilgili mevzuata göre çalıştırılan işyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanı olma niteliğini haiz personel, gerekli belgeye sahip olmaları şartıyla asli görevlerinin yanında, belirlenen çalışma süresine riayet ederek çalışmakta oldukları kurumda veya ilgili personelin muvafakati ve üst yöneticinin onayı ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görevlendirilebilir. Bu şekilde görevlendirilecek personele, görev yaptığı her saat için (200) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı tutarında ilave ödeme, hizmet alan kurum tarafından yapılır. Bu ödemeden damga vergisi hariç herhangi bir kesinti yapılmaz.”*

38 inci maddesinde *“(1) Bu Kanunun; a) (Değişik: 12/7/2013-6495/56 md.) 6 ve 7 nci maddeleri; 1) 4857 sayılı İş Kanununun mülga 81 inci maddesi kapsamında çalışanlar hariç kamu kurumları ile 50'den az çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri için 1/7/2020 tarihinde,..yürürlüğe girer.”*

4857 sayılı İş Kanununun mülga 81 inci maddesinde ise *“Devamlı olarak en az elli*

işçi çalıştıran işverenler, Sosyal Sigortalar Kurumunca sağlanan tedavi hizmetleri dışında kalan, işçilerin sağlık durumunun ve alınması gereken iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin sağlanması, ilk yardım ve acil tedavi ile koruyucu sağlık hizmetlerini yürütmek üzere işyerindeki işçi sayısına ve işin tehlike derecesine göre bir veya daha fazla işyeri hekimi çalıştırmak ve bir işyeri sağlık birimi oluşturmakla yükümlüdür.” denilmektedir.

Şehitkamil Belediyesi A sınıfı İş Güvenliği Hizmeti Alım İşini 21.01.2019/21.01.2020 tarihlerinde 4734/22-d uyarınca yaptırmıştır.

Bu kapsamda öncelikle belediye çalışanları arasından iş güvenliği uzmanı görevlendirilmesi ve kurum çalışanları arasında A sınıfı iş güvenliği uzmanı varken hizmet alımı yoluna gidilmesi hususları birlikte değerlendirildiğinde; Kanunun temel amacına matuf, çalışanların iş güvenliğini sağlamaya yönelik olarak yürütülen süreç mevzuatın öngörmüş olduğu usul ve süreler de dikkate alınarak sürdürülmeli ve A sınıfı iş güvenliği uzmanı hizmeti alımına gidilmemelidir.

BULGU 3: Konutların Satış Bedelinin Tahsili Amacıyla Belediye Şirketi Personelinin Kıdem Tazminatlarının Belediye Tarafından Ödenmesi

Belediyenin sahip olduğu konutların satış bedelinin tahsili amacıyla alt işveren belediye şirketi ile işçiler arasında imzalanan ikale sözleşmelerine istinaden bu işçilerin kıdem tazminatlarının şirket yerine belediye tarafından ödendiği tespit edilmiştir.

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun Sözleşme Özgürlüğü başlıklı 26 ıncı maddesinde; *“Taraflar, bir sözleşmenin içeriğini kanunda öngörülen sınırlar içinde özgürce belirleyebilirler.”*

denilmektedir.

Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin müstakar hale gelmiş kararlarında *“..Bozma sözleşmesi (ikale) yasalarımızda düzenlenmiş değildir. Sözleşme özgürlüğünün bir sonucu olarak daha önce kabul edilen bir hukuki ilişkinin, sözleşmenin taraflarınca sona erdirilmesi mümkündür. Sözleşmenin, doğal yollar dışında tarafların ortak iradesiyle sona erdirilmesi yönündeki işlem ikale olarak adlandırılır. İş Kanununda bu fesih türü yer almasa da, taraflardan birinin karşı tarafa iletmiş iş sözleşmesinin karşılıklı feshine dair sözleşme yapılmasını içeren bir açıklama (icap), ardından diğer tarafın da bunu kabulüyle bozma sözleşmesi (ikale) kurulmuş olur.”*

1475 sayılı İş Kanunu'nun 14'üncü maddesinde *“Bu Kanuna tabi işçilerin hizmet*

akitlerinin 1. İşveren tarafından bu Kanununun 17 nci maddesinin II numaralı bendinde gösterilen sebepler dışında, 2. İşçi tarafından bu Kanununun 16 ncı maddesi uyarınca, 3. Muvazzaf askerlik hizmeti dolayısıyla, 4. Bağlı buldukları kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulu kurum veya sandıklardan yaşlılık, emeklilik veya malullük aylığı yahut toptan ödeme almak amacıyla 506 Sayılı Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin (a) ve (b) alt bentlerinde öngörülen yaşlar dışında kalan diğer şartları veya aynı Kanununun Geçici 81 inci maddesine göre yaşlılık aylığı bağlanması için öngörülen sigortalılık süresini ve prim ödeme gün sayısını tamamlayarak kendi istekleri ile işten ayrılmaları nedeniyle feshedilmesi veya kadının evlendiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde kendi arzusu ile sona erdirmesi veya işçinin ölümü sebebiyle son bulması hallerinde işçinin işe başladığı tarihten itibaren hizmet aktinin devamı süresince her geçen tam yıl için işverence işçiye 30 günlük ücreti tutarında kıdem tazminatı ödenir.”

denilmektedir.

4857 sayılı İş Kanununun bazı kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanların kıdem tazminatı başlıklı 112 nci maddesinde “4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62. Maddesinin 1. Fıkrasının (e) bendi kapsamında alt işverenler tarafından çalıştırılan işçilerin kıdem tazminatları a).. bunlardan son alt işverenleri ile yapılmış olan iş sözleşmeleri 1475 sayılı İş Kanununun 14. Maddesine göre kıdem tazminatı ödenmesini gerektirecek şekilde sona ermiş olanların kıdem tazminatları ilgili kamu kurum veya kuruluşları tarafından.. işçinin banka hesabına yatırılmak suretiyle ödenir. (kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılan kıdem tazminatı ödemeleri için sözleşmesinde kıdem tazminatı ödemesinden ötürü alt işverene rücu edileceğine dair açık bir hükme yer verilmemişse alt işverenlere rücu edilmez.) şeklindeki 6 ıncı fıkra Anayasa Mahkemesinin 2019/73 sayılı kararı ile iptal edilmiştir. (15.10.2019/3091 sayılı R.G.)”

Belediye Meclisinin daha önceki kararları ile (Gazikent 4.10.2013) (Karacaoğlan 4.9.2015) satış ihaleleri yapıldığı halde satışı gerçekleştirilemeyen Belediyeye ait konutların maliyet bedellerinden az olmamak üzere toplu satışlarda güncel satış bedelinden %25 indirim yapılarak toplu satışına Meclis tarafından 1.6.2018 tarih ve 91 sayılı kararıyla yetki verilmiş, Encümenin 13.3.2019 tarih ve 475 sayılı satış kararı üzerine konut alacak belediye şirketi işçileri/taşeron ikale sözleşmesi ile iş akitlerinin sonlandırılmasını talep etmiş, şirket ile işçiler arasında ikale sözleşmesi imzalanmış ve işçilerin kıdem tazminatları belediye bütçesinden ödenmiştir. Belediye bu şekilde yıllarca satışını yapamadığı, zaman içerisinde yıpranan ve

maliyet oluşturan konutların satışını yapma imkanı bulmuştur.

Belediye, tarafından çalıştırılan işçilerin kıdem tazminatlarını, iş sözleşmeleri 1475 sayılı İş Kanunu'nun 14'üncü maddesine göre kıdem tazminatı ödenmesini gerektirecek şekilde sona ermiş olması halinde ödeyebilecektir. Türk Borçlar Kanunu ve yargı kararları uyarınca yapılmış olan İ kale sözleşmeleri gereğince ödenen kıdem tazminatları bu kapsamda sayılmamıştır. Dolayısıyla, ödeme Şekabel A.Ş. tarafından (belediyenin taşeron şirketi) yapılmalıdır. Ödemenin şirket tarafından yapılması gerektiğinden rücu işlemine gerek olmayacak, fakat ödeme belediye tarafından yapıldığından belediye şirketine rücu edilmesi gerekecektir.

İ kale sözleşmesi taraflar arasındaki iş sözleşmesini sona erdiren bir niteliktedir. Ancak, ikale sözleşmesi yapılan alt işveren işçileri Belediyede çalışmaya devam etmiş iş akitleri sonlandırılmamıştır.

BULGU 4: Belediyeye Ait Futbol Kulübünde Antrenör Olarak Çalışan Kişilerin Kıdem Tazminatı Ödemelerinin İlgili Firmaya Rücu Edilmemesi

Belediyeye ait futbol kulübünde antrenör olarak çalışan kişilerin kıdem tazminatı, tatil ve fazla çalışma ücretlerinin İş Mahkemesi kararları gereği Belediye tarafından ödendiği, ancak ilgili firmaya rücu edilmediği tespit edilmiştir.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 2'nci maddesinde; *“Bir işverenden, işyerinde yürüttüğü mal veya hizmet üretimine ilişkin yardımcı işlerinde veya asıl işin bir bölümünde işletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işlerde iş alan ve bu iş için görevlendirdiği işçilerini sadece bu işyerinde aldığı işte çalıştıran diğer işveren ile iş aldığı işveren arasında kurulan ilişkiye asıl işveren-alt işveren ilişkisi denir.. Hizmet alımına dayanak teşkil edecek sözleşme ve şartnamelere; a) İşe alınacak kişilerin belirlenmesi ve işten çıkarma yetkisinin kamu kurum, kuruluşları ve ortaklıklarına bırakılması, yönünde hükümler konulamaz.”*

denilmektedir.

Bazı kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanların kıdem tazminatı başlıklı 112 nci maddesinde *“4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62. Maddesinin 1. Fıkrasının (e) bendi kapsamında alt işverenler tarafından çalıştırılan işçilerin kıdem tazminatları a).. bunlardan son alt işverenleri ile yapılmış olan iş sözleşmeleri 1475 sayılı İş Kanununun 14. Maddesine*

göre kıdem tazminatı ödenmesini gerektirecek şekilde sona ermiş olanların kıdem tazminatları ilgili kamu kurum veya kuruluşları tarafından.. işçinin banka hesabına yatırılmak suretiyle ödenir. (kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılan kıdem tazminatı ödemeleri için sözleşmesinde kıdem tazminatı ödemesinden ötürü alt işverene rücu edileceğine dair açık bir hükme yer verilmemişse alt işverenlere rücu edilmez.) şeklindeki 6 ncı fıkra Anayasa Mahkemesinin 2019/73 sayılı kararı ile iptal edilmiştir. (15.10.2019/3091 sayılı R.G.)”

8.1.2019 tarih ve 130 numaralı ödeme emrinde Gaziantep 4. İş Mahkemesinin 2018/735 sayılı; 3.4.2019 tarih ve 3376 numaralı ödeme emrinde Gaziantep 3. İş Mahkemesinin 2019/106 sayılı; Kararlarında Belediyeye ait futbol kulübünde antrenör olarak çalışan kişilere kıdem tazminatı, tatil ve fazla çalışma ücretinin adı geçenler SGK kayıtlarında Şehitkamil Belediyesi bünyesinde hizmet alımı kapsamında çalıştırıldığından belediye tarafından ödenmesine karar verilmiştir.

Kanun’daki asıl işveren-alt işveren tanımına aykırı olarak adı geçen kişiler belediyeye ait işyerinde çalışmadığından ve sözleşmeye işe alınacak kişilerin belirlenmesine ilişkin hüküm konulamayacağından mahkeme kararları gereği belediye tarafından ödenmiş olan tutarların yükleniciye rücu edilmesi gerekir.

BULGU 5: Sosyal Denge Sözleşmesinde Konusu Dışında Çeşitli Hükümlere Yer Verilmesi

Belediye ile yetkili sendika arasında imzalanan sosyal denge sözleşmesinin “*Hafta Sonu ve Tatil Günleri Çalışması*” başlıklı 12 inci maddesinin “*İşe Gidiş ve Gelişlerde Servis Temini*” başlıklı 13 üncü maddesinin 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu’nun 32 inci maddesine aykırı olduğu değerlendirilmektedir.

Belediyeler ve bağlı kuruluşları ile il özel idarelerinin kadro ve pozisyonlarında istihdam edilen kamu görevlilerine sosyal denge tazminatı ödenebileceği, 375 sayılı KHK’nın Ek 15’inci maddesi ve 4688 sayılı Kanun’un 32’nci maddesinde belirtilmiştir.

Buna göre; 27.06.1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’nin Ek 15’inci maddesi hükümleri çerçevesinde sosyal denge tazminatının ödenmesine belediyelerde belediye başkanının teklifi üzerine belediye meclisince karar verilmektedir. Sözleşme döneminde verilecek sosyal denge tazminat tutarı ise ilgili mahalli idarede en çok üyeye sahip

sendika ile belediye başkanı arasında imzalanan sözleşme ile belirlenmektedir.

Madde metninden açıkça anlaşılacağı üzere belediye başkanı ile sendika temsilcisi sadece ödenecek olan sosyal denge tazminat tutarını kanuni sınırlarda tespit etmek üzere yetkilendirilmiştir. Bunun dışında sözleşme hakkını toplu sözleşme gibi düşünmek ve sözleşme metnine yetkilendirilen husus dışında başkaca hükümler koymak yersizdir. Zira 4688 sayılı Kanun'un 32'nci maddesinde mahalli idarelerle imzalanan sözleşmenin Kanun'un uygulanması bakımından toplu sözleşme sayılamayacağı açıkça belirtilmiştir.

Bu bağlamda imza altına alınan sosyal denge sözleşmesinin yukarıda yer verilen hükümleri sosyal denge tazminat tutarının belirlenmesi dışında hükümler içerdiğinden 4688 sayılı Kanun'un 32'inci madde hükmüne aykırılık teşkil etmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: İZLEME**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları Hesabının Kullanılmaması	2015	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Belediye İşçilerinin Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Mali Tablolarda Gösterilmemesi	2015	Tam Olarak Yerine Getirildi	
İlk Madde ve Malzeme Hesabına Alınan Tutarların Doğrudan Çıkışlarının Yapılması	2015	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Gayrimenkullerin Bakım Onarım Masraflarının Doğrudan Giderleştirilmesi	2015	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Kalkınma Ajansı Payının Kamu İdareleri Payları Hesabında İzlenmemesi	2015	Tam Olarak Yerine Getirildi	
GASKİ ile Yapılandırılmış Olan Su Borçlarının Hatalı Muhasebeleştirilmesi	2015	Tam Olarak Yerine Getirildi	

Gecekondu Fonu Hesabının Takibinin Yapılmaması	2015	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Belediye Sınırları İçinde İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyette Bulunan İşyerlerinin Bulunması	2015	Tam Olarak Yerine Getirildi	
İç Denetim Biriminin Kurulmaması	2015	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Küçük Sanayi Sitelerindeki İşyerlerinin, Emlak Vergisi Muafiyetine Tabi Tutulmaması	2015	Tam Olarak Yerine Getirildi	.
Yevmiye Defterinde Yevmiye Numaraları Arasında Boşluklar Bulunması	2015	Tam Olarak Yerine Getirildi	
İller Bankası Tarafından Tahakkuk Ettirilen Borçların Mali Tablolarda Gösterilmemesi	2015	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Kuruma Ait Taşınmazların Niteliğine Göre, 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ile 252 Binalar Hesaplarında İzlenmemesi	2015	Tam Olarak Yerine Getirildi	